

MADANIYATNING JAMIYATDAGI O‘RNI

Otajonova Dilorom Umarovna

Kalit soʻzlar: *maʼnaviyat, madaniyat, rivojlanish, sifat, shakllantirish, jamiyat, qadryat, ilm-fan, anʼana.*

KIRISH

Madaniyat jamiyatning maʼnaviy poydevori boʻlib, insonlarning hayot sifatini oshiradi, ularni birlashtiradi va rivojlantiradi. Madaniyatni rivojlantirish va asrash har bir jamiyatning asosiy vazifalaridan biridir.

Madaniyat — insoniyatning maʼnaviy va moddiy boyliklari, qadriyatlari, urf-odatlar, sanʼati, ilm-fani va kundalik hayotini oʻz ichiga olgan keng tushuncha. Madaniyat jamiyatning ruhiy va ijtimoiy hayotini shakllantiradi va rivojlantiradi. Madaniyat inson hayotida muhim vazifalarni bajaradi. Ular orasida quyidagilarni aloxida taʼkidlab koʻrsatish mumkin.

Madaniyat, avvalo, ijtimoiy vazifalarni, yaʼni shaxsni, odamni inson qilib shakllantirish va tarbiyalash vazifasini bajaradi. Madaniyat xar bir shaxsning insoniyat yaratgan bilimlarni, maʼnaviy qadriyatlarni, tartib-oʻoidalarni oʻzlashtirib olish, tarbiyalash, jamiyatning toʻla huquqli aʼzosi sifatida faoliyat yuritish oʻobiliyatini shakllantirish vazifasini bajaradi. Insonning tabiat hukmronligidan ajralib chiqishi madaniyatga xos ayrim elementlarning shakllanishi bilan birga sodir boʻladi. Aynan madaniyat orqali xar bir shaxs jamiyatda toʻplangan tajribalarni, anʼanalar va urf-odatlarini turmush tarzini oʻzlashtiradi, ular keyingi avlodlarga yetkaziladi.

Madaniyatning jamiyatdagi asosiy oʻrni

- Madaniyat jamiyatning maʼnaviy asosini tashkil qiladi.
- Insonlarning axloqiy, estetik va maʼrifiy qadriyatlarini shakllantiradi.
- Maʼnaviy barqarorlikni taʼminlaydi.

Ijtimoiy birlashtiruvchi kuch

- Madaniyat odamlarni umumiy qadriyatlar, urf-odatlar va anʼanalar asosida birlashtiradi.

- Jamiyat aʼzolari oʻrtasida oʻzaro hurmat va hamjihatlikni rivojlantiradi.
- Milliy birdamlik va totuvlikni mustahkamlaydi.

Tarixiy merosni saqlash

- Madaniyat orqali avlodlar oʻrtasida tarixiy tajriba va qadriyatlar uzatiladi.
- Tarixiy yodgorliklar, sanʼat asarlari, adabiyot orqali milliy oʻzlik saqlanadi.

Ijtimoiy nazorat va tartib

- Madaniyat axloqiy va ijtimoiy qoidalarini belgilaydi.
- Jamiyatda odob-axloq meʼyorlari va qonunlarga rioya qilishni taʼminlaydi.

Innovatsiyalar va ijodkorlik manbai

- Madaniyat yangi g‘oyalar, san’at va ilm-fan rivojlanishiga turtki beradi.
- Insonlarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantiradi.

Madaniyat va iqtisodiy rivojlanish

- Madaniyat turizm, san’at va madaniyat sohalarining rivojlanishiga yordam beradi.
- Madaniyatli jamiyatda iqtisodiy faoliyat samaraliroq bo‘ladi, chunki odamlar axloqiy va madaniy qadriyatlarga amal qiladi.

XULOSA

Madaniyat jamiyatning ruhiy va ijtimoiy poydevori hisoblanadi. U jamiyatni birlashtiradi, uning rivojlanishiga turtki beradi va insonlarning hayot sifatini yaxshilaydi. Shuning uchun madaniyatni rivojlantirish va saqlash jamiyat uchun muhim vazifa hisoblanadi.